

## P7\_TA(2013)0335

### Situácia v Nigérii

#### Uznesenie Európskeho parlamentu zo 4. júla 2013 o situácii v Nigérii (2013/2691(RSP))

*Európsky parlament,*

- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. júna 2013 o slobode tlače a médií vo svete<sup>1</sup>, z 11. decembra 2012 o stratégii digitálnej slobody v zahraničnej politike EÚ<sup>2</sup>, z 5. júla 2012 o násilí voči lesbám a právach LGBT v Afrike<sup>3</sup>, a z 15. marca 2012 o situácii v Nigérii<sup>4</sup>,
- so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie / vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Catherine Ashtonovej z 22. januára 2012 o bombových útokoch v Kano, z 11. marca 2013 o zabíjaní rukojemníkov, z 2. júna 2013 o zákone v Nigérii, ktorý kriminalizuje manželstvá a vzťahy osôb rovnakého pohlavia a z 25. júna 2013 o popravách v Nigérii,
- so zreteľom na dialóg o ľudských právach, ktorá sa konal v Abuji v marci 2013 a na ministerskú schôdzu Nigéria – EÚ zo 16. mája 2013 v Bruseli, ktoré stanovili potrebu zabezpečenia rovnováhy protiteroristických opatrení a strát civilných životov a ničenia verejného infraštruktúry,
- so zreteľom na uznesenie Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ zo schôdze v máji 2013 v Horsense (Dánsko) o situácii v Nigérii,
- so zreteľom na usmernenia Rady Európskej únie na presadzovanie a ochranu všetkých ľudských práv homosexuálov, bisexuálov, transrodových a obojpohlavných osôb (LGBTI),
- so zreteľom na dohodu z Cotonou z roku 2000 a jej revízie z roku 2005 a 2010 (druhá z nich ratifikovaná Nigériou 27. septembra 2010) a najmä na jej články 8 a 9 o politickom dialógu a ľudských právach, demokracii a právnom štáte;
- so zreteľom na vyhlásenie generálneho tajomníka OSN Ban Ki-Muna z 16. mája 2013 o pokračujúcom násilí a zhoršujúcej sa bezpečnostnej situácii v severovýchodnej Nigérii, z 22. apríla 2013 o veľkom počte zabitých civilistov a zničených domov v Nigérii kvôli stretom medzi ozbrojenými silami a povstaleckou skupinou Boko Haram,
- so zreteľom na vyhlásenia vysokej komisárky OSN pre ľudské práva Navi Pillayovej z 3. mája 2013 v reakcii na násilné strety z apríla 2013, v ktorých pripomenula bezpečnostným pracovníkom v Nigérii, aby dodržiavali ľudské práva a vyhýbali sa použitiu neprimeranej sily pri ich činnosti, a zo 17. mája 2013 o možnosti, že členovia Boko Haram budú čeliť obvineniam z vojnových zločinov,

---

<sup>1</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2013)0274.

<sup>2</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2012)0470.

<sup>3</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2012)0299.

<sup>4</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2012)0090.

- so zreteľom na vyhlásenie Bezpečnostnej rady OSN z 27. decembra 2011 o útokoch teroristickej sekty Boko Haram v Nigérii,
  - so zreteľom na Deklaráciu OSN o odstránení všetkých foriem neznášanlivosti a diskriminácie na základe náboženstva a viery z roku 1981,
  - so zreteľom na vyhlásenie z 12. apríla 2012 ministrov zahraničných vecí krajín G8 o pokračujúcom násilí v Nigérii,
  - so zreteľom na Dohovor Africkej únie o predchádzaní a boji proti terorizmu, ratifikovaný Nigériou 16. mája 2003 a na dodatkový protokol k nemu, ratifikovaný Nigériou 22. decembra 2008,
  - so zreteľom na vyhlásenie komisára Africkej únie pre mier a bezpečnosť Lamamra Ramtaneho zo 14. júla 2012, v ktorom odsúdil činnosti a porušovania ľudských práv Boko Haram, naliehal na medzinárodné spoločenstvo, aby pomohlo Nigérii v odpoore proti teroristickej sekte, a zdôraznil, že situácia ohrozuje regionálnu a medzinárodnú bezpečnosť,
  - so zreteľom na samit hláv štátov a predsedov vlád štátov Guinejského zálivu o námornej bezpečnosti, ktorý sa konal v Yaoundé (Kamerun) 24. júna 2013,
  - so zreteľom na ústavu Nigérijskej federatívnej republiky prijatú 29. mája 1999, a najmä ustanovenia kapitoly IV o ochrane základných práv vrátane práva na život, práve na spravodlivý proces, práve na dôstojnosť ľudských osôb a ochrane slobody prejavu, slobody tlače, slobody myslenia, slobody svedomia a slobody náboženského vyznania,
  - so zreteľom na článok 3 Ženevských dohovorov ratifikovaných Nigériou 20. júna 1961 a ich protokol II ratifikovaný 10. októbra 1988, ktoré ustanovujú medzinárodné právo pri ozbrojených konfliktoch nemajúcich medzinárodný charakter,
  - so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov z roku 1981, ktorú Nigéria ratifikovala 22. júna 1983,
  - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach z roku 1966, ktorý Nigéria ratifikovala 29. októbra 1993,
  - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
  - so zreteľom na článok 122 ods. 5 a článok 110 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže prezident Nigérie Goodluck Jonathan vyhlásil stav núdze v štátoch Borno, Yobe a Adamawa v dňoch 14. a 15. mája 2013 v reakcii na aktivity Boko Haram, s mobilizáciou dodatočných vojenských síl;
  - B. keďže v apríli 2013 bolo mesto Baga zničené v bojoch medzi nigérijskými vojenskými silami a ozbrojencami Boko Haram, s následným zničením tisícov domov a smrťou stoviek civilistov, podľa vodcov komunít; nezávislé vyšetrovanie nigérijskej komisie pre ľudské práva uzavrie zabíjanie v Baga do konca júla;
  - C. keďže federálna vláda kategorizovala Boko Haram podľa zákona o predchádzaní terorizmu roku 2011, aby bolo možné trestne stíhať každého jednotlivca, ktorý je spojený

so skupinou alebo ju podporuje;

- D. keďže Boko Haram má na svedomí 4 000 úmrtí od roku 2009; keďže viac než 700 Nigérijčanov bolo doteraz počas tohto roku zabitých počas viac ako 80 útokov spojených s Boko Haram, a Spojené štáty túto organizáciu nedávno klasifikovali v správe ako druhú najnebezpečnejšiu teroristickú skupinu na svete; keďže spojenie medzi Boko Haram a AQIM (Al-Káida v islamskom Maghrebe) predstavuje vážnu hrozbu pre mier a bezpečnosť v regióne Sahelu a západnej Afrike všeobecne; keďže Boko Haram naďalej cieľi na štátnych a bezpečnostných úradníkov, ako počas nájazdu 7. mája 2013 na väzenský komplex v Bame, počas ktorého bolo zabitých približne 55 ľudí a prepustených 105 väzňov;
- E. keďže Human Rights Watch, Amnesty International, Freedom House a ďalšie organizácie pre ľudské práva dokumentujú účasť Boko Haram na útokoch na policajné stanice, vojenské zariadenia, kostoly, školy, poľnohospodárske podniky a banky; keďže Boko Haram rozšírila svoje zameranie na civilistov, vrátane útokov na dve stredné školy v štátoch Borno a Yobe zo 16. a 17. júna 2013, v ktorých bolo zabitých 16 žiakov a 2 učitelia; keďže tieto útoky donútili niekoľko tisíc školákov prerušiť školskú dochádzku; keďže ohrozenie civilistov viedlo 19 000 poľnohospodárov k úteku z fariem a opusteniu úrody, čo viedlo ku strate poľnohospodárskej produktivity a prispelo k nedostatku potravín;
- F. keďže rastie znepokojenie nad rozhodnutím Boko Haram o unášaní žien a detí v rámci násilnej povstaleckej kampane; keďže povstalci v Nigérii útočia na a zabíjajú aj zahraničných pracovníkov;
- G. keďže Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov varuje pred utečeneckou krízou; keďže počas minulých týždňov prišlo približne 6 000 Nigérijčanov do Nigeru a od 11. do 13. júna 2013 prekročilo hranice s Kamerunom približne 3 000 Nigérijčanov; keďže utečenci takisto prekračujú hranice s Čadom; keďže tieto pohyby zaťažujú už i tak slabé miestne zdroje vody a potravín, a to najmä v Nigeri, ktorý sám trpí neistotou pri zásobovaní potravinami v dôsledku dlhoročného sucha; keďže žiaden zo susedov Nigérie nemá kapacitu prijať veľký počet ľudí, ktorí by sa mohli stať vysídlenými v prípade rozsiahlej humanitárnej katastrofy v nadväznosti na masové násilie;
- H. keďže Boko Haram naďalej útočí na kresťanov, umiernených moslimov a iné náboženské skupiny, ktoré vyháňa z väčšiny moslimského severu krajiny;
- I. keďže v odozve na násilie skupiny Boko Haram nigérijská polícia a armáda zadržala a bez súdu popravila viacerých údajných členov skupiny, najmä mladých mužov z obcí na severe krajiny; keďže mnohí zo zadržaných sú väznení v izolácii bez obvinenia alebo súdu, v niektorých prípadoch v neľudských podmienkach, a keďže niektorí z nich boli fyzicky trestaní a iní počas zadržiavania zmizli alebo zomreli; keďže nigérijská vláda a dôstojníci armády uvádzajú nespoľahlivé odhady civilných obetí a poškodených domov; keďže organizácie Human Rights Watch, Freedom House a ďalšie humanitárne organizácie opisujú reakciu nigérijských síl v posledných mesiacoch za čoraz brutálnejšiu a bez uváženia, v dôsledku čoho nesú civilisti neprimerané bremeno násillia medzi dvoma skupinami;
- J. keďže sloboda prejavu a sloboda tlače sú ohrozené hrozbami zatýkania, zastrasovania, násillia a dokonca smrti voči tým, ktorí informujú spôsobom kritickým voči nigérijským

orgánom; keďže skupina Boko Haram opakovane hrozila útokmi na médiá, ktoré o nej negatívne informovali;

- K. keďže z dôvodu vyhlásenia stavu núdze sa veľké časti severovýchodných štátov stali nedostupnými pre agentúry poskytujúce pomoc, novinárov a spravodajcov; keďže vláda v niekoľkých oblastiach zrušila služby mobilných telefónnych sietí, aby militantom zabránila v komunikácii;
- L. keďže nigérijská vláda nedávno zrušila sedemročné moratórium na trest smrti popravou štyroch väzňov v štáte Edo, ktorí boli odsúdení ešte v období, keď v Nigérii vládla vojenská diktatúra; keďže 26. júna 2013 osobitný spravodajca OSN pre mimosúdne, okamžité alebo svojvoľné vykonávanie poprav Christof Heyns vyzval nigérijské orgány, aby pozastavili pripravovanú popravu piateho väzňa; keďže podľa správ organizácií pre ľudské práva Nigéria v roku 2012 odsúdila na trest smrti 56 osôb a keďže v krajine je približne 1 000 osôb odsúdených na trest smrti;
- M. keďže nigérijská snemovňa reprezentantov 30. mája 2013 schválila zákon o zákaze uzatvárania manželstiev medzi osobami rovnakého pohlavia a zaviedla trest odňatia slobody na 14 rokov pre každého, kto uzavrie manželstvo s osobou rovnakého pohlavia, ktorý sa vzťahuje nielen na Nigérijčanov, ale aj na turistov, zahraničných pracovníkov a diplomatov, ako aj trest odňatia slobody na 10 rokov za registráciu alebo činnosť sociálnych skupín alebo MVO, ktoré podporujú ľudské práva LGBTI;
- N. keďže problémy v Nigérii pramenia z nedostatočného hospodárskeho rozvoja a napätie má pôvod v nenávisti medzi domorodými skupinami, zväčša kresťanmi alebo animistami, ktorí súperia o kontrolu nad úrodnou poľnohospodárskou pôdou s prisťahovalcami a osadníkmi z moslimského severu, kde sa hovorí jazykom hausa, a to trvá celé desaťročia; keďže konflikty prehĺbuje zmena klímy a rozširujúca sa púšť; keďže vystupňovaný ozbrojený konflikt a pretrvávajúce sociálne a hospodárske problémy pravdepodobne podporujú radikalizmus vrátane manipulácie a náboru členov fundamentalistickými islamskými skupinami ako Boko Haram;
- O. keďže EÚ je najväčším darcom Nigérie; keďže Európska komisia a federálna vláda Nigérie podpísali 12. novembra 2009 dokument medzi Nigériou a Európskym spoločenstvom o stratégii krajiny a národný indikatívny program na obdobie 2008 – 2013, na základe ktorého EÚ financuje projekty zamerané okrem iného na mier, bezpečnosť a ľudské práva; keďže pomoc EÚ Nigérii počas tohto obdobia predstavuje celkom 700 mil. EUR, pričom časť z nich bola presmerovaná na riešenie čoraz problematickejšej bezpečnostnej situácie v severnej Nigérii;
- P. keďže na základe článkov 8 a 9 revidovanej Dohody z Cotonou vedie EÚ s Nigériou pravidelný politický dialóg o ľudských právach a demokratických zásadách zahŕňajúci aj otázku etnickej, náboženskej a rasovej diskriminácie;
- Q. keďže vysoká komisárka OSN pre ľudské práva Navi Pillay upozornila, že útoky skupiny Boko Haram môžu byť zločinom proti ľudskosti; keďže prokurátorka medzinárodného trestného súdu Fatou Bensouda v júli 2012 navštívila Abuju a keďže jej úrad vydal v novembri 2012 správu, v ktorej uviedol, že existujú dostatočné dôkazy o tom, že skupina Boko Haram spáchala činy, ktoré predstavujú zločin proti ľudskosti;
- R. keďže napriek tomu, že Nigéria je jedným z najväčších výrobcov ropy, takmer 60 %

obyvateľov žije z menej ako jedného dolára na deň; keďže mierové riešenie konfliktov znamená aj spravodlivý prístup k zdrojom a spravodlivé prerozdelenie príjmov cez štátny rozpočet;

1. dôrazne odsudzuje stupňovanie násilia zo strany Boko Haram a tragické straty na životoch nevinných osôb v postihnutých oblastiach Nigérie a rodinám usmrtených a zranených osôb vyjadruje sústrasť; vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcim napätím, ktorého strojcami a zároveň obeťami sú jednotlivé spoločenstvá;
2. naliehavo vyzýva vládu Nigérie, aby garantovala bezpečnosť a ochranu svojho obyvateľstva proti násiliu Boko Haram a zdržala sa ďalších útokov a zabíjania z dôvodov odvety a aby pritom dodržiavala svoje záväzky, ktoré vyplývajú z medzinárodne uznaných noriem v oblasti ľudských práv, a konala v súlade so zásadami právneho štátu;
3. odsudzuje použitie neúmernej sily zo strany nigérijskej armády pri zrážkach s Boko Haram, a predovšetkým počas útokov na mesto Baga 16. a 17. apríla 2013;
4. naliehavo vyzýva vládu, ako aj činiteľov na regionálnej úrovni, aby zaujali umiernený postoj a snažili sa vyriešiť nezhody medzi náboženskými a etnickými skupinami v Nigérii mierovou cestou; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam funkčného, nezávislého, nestranného a prístupného súdneho systému, predovšetkým počas ozbrojených konfliktov, v záujme skončovania s beztrestnosťou, zabezpečenia prísnejšieho dodržiavania zásad právneho štátu a ochrany základných práv obyvateľstva;
5. vyzýva vládu Nigérie, aby zabránila ďalšiemu stupňovaniu konfliktu a venovala pritom osobitnú pozornosť bezpečnosti a životným podmienkam civilného obyvateľstva, a zároveň pripomína že ničenie obydľí, verejnej infraštruktúry a poľnohospodárskej pôdy a škody, ktoré pritom vznikajú, majú nepriaznivý vplyv na obyvateľov;
6. naliehavo vyzýva vládu Nigérie a Boko Haram, aby uznali a rešpektovali slobodu tlače a médií a aby novinárom a reportérom umožnili prístup k frontovým líniam, keďže tlač a médiá môžu zohrávať dôležitú úlohu pri posilňovaní zodpovednosti a dokumentovaní porušovania ľudských práv;
7. odsudzuje popravu Daniela Nsofora, ktorého orgány Nigérie popravili za zločiny, ktoré spáchal vo veku nižšom ako 18 rokov; odporúča, aby orgány vykonali nevyhnutné kroky na implementáciu Dohovoru OSN o právach dieťaťa, ako aj záverečných pripomienok z roku 2010 o Nigérii, a to najmä tým, že zabezpečia, aby bol spôsob, akým je vo vnútroštátnych právnych predpisoch a na štátnej úrovni vymedzený pojem dieťaťa, v plnom súlade s vymedzením v uvedenom dohovore, aby ďalej preskúmali dokumenty o všetkých väzňoch v celách smrti odsúdených za zločiny, ktoré spáchali v nižšom veku ako 18 rokov, a aby vo vnútroštátnej legislatíve zrušili trest smrti pre všetky osoby mladšie ako 18 rokov;
8. dôrazne odsudzuje popravu štyroch väzňov v Nigérii v júni 2013; vyzýva nigérijské orgány, aby dodržiavali svoje nedávne záväzky vyjadrené v rámci dialógu EÚ – Nigéria v oblasti ľudských práv týkajúce sa zachovania de facto moratória na popravy a naliehavo vyzýva krajinu, aby novelizáciou svojich právnych predpisov zrušila trest smrti;
9. vyzýva nigérijské orgány, aby s podporou Európskej komisie a Unicef-u urýchlili svoje reformné úsilie v súlade s Dohovorom OSN o právach dieťaťa, najmä pokiaľ ide

o spravodlivosť pre deti a systémy registrácie narodení; odporúča, aby Nigéria pokračovala vo svojom úsilí zaistiť bezplatné a povinné registrácie narodení pre všetky deti a aby toto úsilie vystupňovala, a aby zvyšovala povedomie verejnosti o význame registrácie narodení a existujúcich právnych predpisov;

10. uznáva, že mobilné telefóny predstavujú dôležitý spôsob komunikácie ozbrojencov, ale naliehavo vyzýva nigérijskú vládu, aby nepristupovala k blokovaniu celej siete, keďže to tiež znemožňuje občanom komunikovať;
11. zdôrazňuje význam regionálnej spolupráce pri odstraňovaní hrozby, ktorú predstavuje prepojenie medzi Boko Haram a AQIM; nabáda krajiny regiónu, aby prehĺbili svoju spoluprácu, a to aj s krajinami Sahelu, s cieľom zabrániť ďalšej súčinnosti medzi Boko Haram, AQIM a Hnutím za jednotu a džihád v západnej Afrike (MUJAO); vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, OSN, Africkú úniu a Hospodárske spoločenstvo západoafrických štátov (Ecowas), aby podporili tieto regionálne snahy a aby riešili hrozby terorizmu, šírenia ľahkých zbraní a cezhraničnú trestnú činnosť;
12. so znepokojením konštatuje, že v Guinejskom zálive rastie hrozba pirátstva a že je potrebné vo väčšej miere koordinovať činnosť; v tejto súvislosti víta regionálne snahy riešiť problém pirátstva dohodnuté na samite hláv štátov a predsedov vlád štátov Guinejského zálivu o námornej bezpečnosti, ktorý sa konal v Yaoundé (Kamerun) 24. júna 2013;
13. požaduje, aby sa dôkladnejšie preskúmali základné príčiny konfliktu vrátane sociálneho, ekonomického a etnického napätia a aby sa pritom nepoužívali všeobecné a zjednodušujúce vysvetlenia vychádzajúce iba z náboženského vyznania, ktoré nemôžu byť základom dlhodobého a trvalého riešenia problémov tohto regiónu; naliehavo žiada nigérijskú vládu, aby sa usilovala nájsť mierové riešenie tým, že bude riešiť základné príčiny konfliktu, a aby zaistila spravodlivý prístup k zdrojom, trvalo udržateľný rozvoj na regionálnej úrovni a prerozdelenie zdrojov prostredníctvom štátneho rozpočtu;
14. žiada nezávislé prešetrenie porušovania ľudských práv a žiada, aby boli zodpovedné osoby predvedené pred súd v súlade s medzinárodnými normami spravodlivého súdneho procesu;
15. vyjadruje svoje obavy z toho, že eskalácia konfliktu v Nigérii naďalej prehĺbi utečeneckú krízu v susednom Nigeri a Kamerune; nabáda predstaviteľov nigérijskej vlády, aby sa spojili s vedúcimi predstaviteľmi susedných krajín s cieľom koordinovať reakcie na príliv utečencov;
16. vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie Catherine Ashtonovú, aby naliehavo žiadala nigérijskú vládu, aby dodržiavala ľudské práva počas protiteroristických operácií; vyjadruje svoju pripravenosť pozorne sledovať vývoj situácie v Nigérii a navrhuje reštriktívne opatrenia v prípade nedodržiavania dohody z Cotonou a najmä jej článkov 8 a 9; žiada Komisiu, aby tiež monitorovala situáciu;
17. považuje za veľmi poľutovaniahodné prijatie návrhu zákona o zákaze uzatvárania manželstiev medzi osobami rovnakého pohlavia, na základe ktorého sa stáva zločinom vzťah s osobou rovnakého pohlavia, podporovanie práv osôb LGBT, prevádzkovanie miest tolerantných k homosexuálom alebo citové prejavy medzi osobami rovnakého pohlavia; preto vyzýva prezidenta Nigérie, aby nepodpísal zákon prijatý Snemovňou

reprezentantov, ktorý by vystavil osoby LGBT – nigérijských občanov i cudzincov – vážnej hrozbe násilia a zadržania;

18. nabáda nigérijské orgány, aby dekriminlizovali homosexualitu a chránili osoby LGBTI a ochrancov ich ľudských práv;
19. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, federálnej vláde Nigérie, inštitúciám Africkej únie a spoločenstva ECOWAS, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, Valnému zhromaždeniu Organizácie Spojených národov, spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ a Panafrickému parlamentu.